

Sygn. akt XVII AmE 162/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Witold Rękosiewicz	<i>SSO Witold Rękosiewicz</i>
Protokolant: protokolant sądowy Magdalena Żabińska	

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania A. R. prowadzącego działalność gospodarczą

pod firmą (...) w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o ustalenie opłaty z tytułu koncesji

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 14 listopada 2016 r. nr (...)

I. oddała odwołanie,

II. zasądza A. R. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w P. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt XVII AmE 162/17

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezes URE, pozwany) decyzją z dnia 14 listopada 2016 r. nr (...) na podstawie art. 34 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm., dalej: Pe) oraz w związku z § 4 ust 3 i § 6 ust. 4 w związku z ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. z 1998 r. Nr 60, poz. 387, z późn. zm., dalej: Rozporządzenie w sprawie opłat) oraz w związku z art. 2 § 2 i 3 oraz art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2015, poz. 613, z późn. zm.), ustalił dla A. R. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą A. R. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w P. (Przedsiębiorca, powód), opłatę należną z tytułu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie

obrotu paliwami ciekłymi w tym gazem płynnym - (...), udzielonej decyzją Prezesa URE z dnia 15 sierpnia 2011, znak: (...) na kwotę 1 752 zł.

Przedsiębiorca A. R. w złożonym odwołaniu wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji Prezesa URE poprzez odstąpienie od podwójnego naliczenia opłaty rocznej z tytułu zrealizowanego obrotu paliwami ciekłymi. Powód oświadczył, że nie zgadza się ze stanowiskiem URE.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów postępowania według norm przepisanych.

Prezes URE zauważył, że okoliczność udzielenia powodowi decyzją znak (...) na okres od 11 sierpnia 2011 r. do 11 sierpnia 2021 r. oraz fakt niewniesienia przez powoda pierwszej opłaty w terminie 30 dni od wydania koncesji są bezsporne. Stwierdził, że udzielona Przedsiębiorcy 5 sierpnia 2011 r. kolejna koncesja stanowiła samodzielny tytuł prawny do żądania przez organ wniesienia opłaty koncesyjnej za rok 2011 r. w ciągu 30 dni od uzyskania koncesji tj. do dnia 5 września 2011 r. Powołał się na treść art. 34 ust. 1 Pe i wskazał, że obowiązek wnoszenia corocznych opłat koncesyjnych wyznaczony jest przez sam fakt uzyskania i posiadania ważnej koncesji oraz obowiązuje do uiszczenia opłaty koncesyjnej. Zdaniem Prezesa URE, zgodnie z przepisami Rozporządzenia w sprawie opłat podmiot, który posiadał koncesję w danym roku (1 stycznia danego roku) zobowiązany jest uiszczyć całą opłatę koncesyjną za ten rok w wysokości wynikającej z § 1 ust. 1 Rozporządzenia niezależnie od faktu, że koncesja w tym samym roku wygasła. Jednocześnie Prezes URE uznał za bezsporne, że Powód uiszczył opłatę z tytułu koncesji za rok 2011r., jednak opłata ta dotyczyła poprzedniej koncesji nr (...), która wygasła w dniu 10 sierpnia 2011 r. Powód był zobligowany do uiszczenia opłaty koncesyjnej od tej koncesji do 31 marca 2011 r. Prezes URE wskazał również, że powód nie złożył wniosku o przedłużenie dotychczasowej koncesji na mocy art. 39 Pe, co mógł uczynić nie później niż na 18 miesięcy przed wygaśnięciem dotychczasowej koncesji. Powód złożył wniosek o wydanie nowej koncesji. Prezes URE wskazał, że w Rozporządzeniu w sprawie opłat jest mowa o dwóch różnych opłatach, wnoszonych na podstawie innego tytułu prawnego. Opłata koncesyjna, którą należy wnieść do 31 marca danego roku kalendarzowego, odnosi się do roku następującego po roku udzielenia koncesji. Opłata wymagana na podstawie § 4 ust. 3 Rozporządzenia nie jest opłatą roczną lecz opłatą należną z tytułu uzyskania koncesji na wniosek, którą należy wnieść za cały pierwszy okres po wydaniu koncesji w terminie 30 dni od udzielenia koncesji. Są to dwie różne opłaty, a obowiązek ich uiszczenia wynika z różnych tytułów prawnych. Prezes URE stwierdził, że wobec nieuiszczenia przez Przedsiębiorcę w ciągu 30 po uzyskaniu nowej koncesji opłaty, o której mowa w § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie opłat, na podstawie § 6 tego Rozporządzenia był zobowiązany do obliczenia tej opłaty i wydania decyzji.

Wyrażone w odwołaniu stanowisko powoda, że spełnił w 2011 r. obowiązek wniesienia opłaty koncesyjnej od koncesji z dnia 5 sierpnia 2011 r. uznał Prezes URE za błędne. Wskazał, że wniesiona przez powoda w 2011 r. opłata odnosiła się do koncesji wydanej w roku 2001, a nie do koncesji za rok 2011.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

A. R. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w P. prowadził działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami ciekłymi na podstawie koncesji nr (...), udzielonej przez Prezesa URE w dniu 2 sierpnia 2001 r. Koncesja ta obowiązywała do 10 sierpnia 2011 r. W związku z udzieloną koncesją Przedsiębiorca wносił corocznie opłatę koncesyjną, której wysokość była ustalana na podstawie przychodu uzyskanego w roku poprzednim. (bezsporne)

W dniu 10 marca 2011 r. Przedsiębiorca dokonał wpłaty w wysokości 1 752 zł tytułem opłaty koncesyjnej za rok 2011 (k. 7 akt adm.). W formularzu zawierającym informacje koncesjonariusza o wysokości opłaty koncesyjnej Przedsiębiorca podał, że wnoszona opłata dotyczy koncesji wydanej w 2001 r. (k. 7 akt adm.)

Na podstawie wniosku powoda, Prezes URE decyzją z dnia 5 sierpnia 2011 r. nr (...) udzielił Przedsiębiorcy nowej koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi na okres od 11 sierpnia 2011 r. do 11 sierpnia 2021 r. (k. 23 akt sąd.).

Pismem z dnia 10 maja 2016 r. Prezes URE poinformował Przedsiębiorcę, że w zw. z koncesją udzieloną na jego wniosek w dniu 5 sierpnia 2011 r. decyzją nr (...), na podstawie § 4 ust. 2 i 3 Rozporządzenia w sprawie opłat obowiązany był do wniesienia w terminie do 5 września 2011 r. opłaty z tytułu koncesji w terminie 30 dni od wydania koncesji. Wobec niewniesienia tej opłaty w wymienionym terminie Prezes URE wezwał Przedsiębiorcę do jej uiszczenia wraz z odsetkami od dnia 6 września 2011 r. w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania (k. 1 akt adm.).

W odpowiedzi na wezwanie, Przedsiębiorca pismem z dnia 27 maja 2016 r. (k.3 akt adm.) poinformował Prezesa URE, że przepis wymieniony w wezwaniu z dnia 10 maja 2016 r. go nie dotyczy. Przedsiębiorca nie uzasadnił swojego stanowiska.

Pismem z 29 lipca 2016 r. Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty z tytułu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa URE z dnia 5 sierpnia 2011 r. nr (...), która to opłata nie została przez Przedsiębiorcę wniesiona w terminie do 30 dni od dnia wydania koncesji. Przedsiębiorca został jednocześnie wezwany do złożenia stosownych wyjaśnień i nadesłania dokumentów, tj. wypełnionego formularza dotyczącego wyliczenia opłaty koncesyjnej przekazanego Przedsiębiorcy wraz z wezwaniem do wniesienia opłaty koncesyjnej, oraz potwierdzenia uiszczenia przedmiotowej opłaty na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki. Zgodnie z art. 77 § 4 k.p.a., Przedsiębiorca został poinformowany o faktach znanych Prezesowi URE z urzędu, tj. o wysokości przychodów osiągniętych przez Przedsiębiorcę w roku poprzedzającym udzielenie mu w dniu 5 sierpnia 2011 r. koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi (k.6 akt adm.)

Pismem z dnia 6 września 2016 r. Prezes URE na podstawie art. 10 § 1 w związku z art. 73 k.p.a. zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu prowadzonego postępowania i przysługującym mu prawie do zapoznania się z całością zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów, jak również o prawie do złożenia dodatkowych uwag i wyjaśnień. Przedsiębiorca w wyznaczonym terminie nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia.

Przedsiębiorca w 2010 roku, tj. w roku poprzedzającym udzielenie koncesji, uzyskał przychody w zakresie działalności objętej koncesją w wysokości (...) zł - Formularz opłaty koncesyjnej. (k. 7 akt adm.)

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust. 1 Pe przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, wnosi coroczną opłatę do budżetu państwa, obciążającą koszty jego działalności. Z przepisu art. 34 ust. 1 Pe wynika, że przewidziany w nim obowiązek obejmuje wszystkich przedsiębiorców energetycznych, którym została udzielona koncesja. Przepis ten nie przewiduje żadnych zwolnień od spełnienia określonego w nim obowiązku. Dotyczy koncesjonariuszy, którym udzielono koncesji po raz pierwszy jak i tych, którym udzielono następnej koncesji i odnosi się zarówno do pierwszej opłaty z tytułu udzielenia każdej koncesji jak i kolejnych opłat, wnoszonych w każdym roku kalendarzowym. W świetle art. 34 ust. 1 Pe nie ma więc znaczenia, czy koncesji udzielono przedsiębiorcy po raz pierwszy, czy też na jego wniosek Prezes URE udzielił przedsiębiorcy kolejnej koncesji i w związku z tym ma on obowiązek wniesienia pierwszej opłaty od nowej koncesji. Okoliczność, że przedsiębiorca energetyczny uiszczył już w danym roku opłatę koncesyjną nie wyklucza więc możliwości, że w określonych okolicznościach przedsiębiorca ten będzie zobowiązany do wniesienia w tym samym roku jeszcze jednej opłaty z tytułu udzielenia następnej koncesji.

Zasady, wysokość i sposób obliczania opłaty koncesyjnej zostały uregulowane w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. nr 60 poz. 387, z późn. zm.). Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej, zawartej w art. 34 ust. 3 Pe. Podstawą do nałożenia na koncesjonariuszy obowiązku wnoszenia tej opłaty jest jednak art. 34 ust. 1 Pe a nie przepisy Rozporządzenia w sprawie opłat, mającego jedynie charakter wykonawczy w stosunku do przepisów ustawy Prawo energetyczne.

Oплата koncesyjna ma być wnoszona tylko raz w roku. Jednak należy pamiętać, że każda оплата dotyczy tylko jednej koncesji. Jeśli więc w ciągu danego roku Prezes URE udzieli przedsiębiorcy następnej koncesji, to pierwszą оплатę od tej nowej koncesji ma on wnieść w terminie określonym w § 4 ust. 3 Rozporządzenia, tj. w ciągu 30 dni od daty wydania koncesji. Dla istnienia obowiązku wniesienia przez przedsiębiorcę pierwszej оплаты od nowej koncesji nie ma znaczenia, że uiszczył już w tym roku оплатę koncesyjną z tytułu posiadania wcześniej wydanej koncesji, która na skutek upływu terminu jej obowiązywania wygasła. Sam fakt udzielenia nowej koncesji nakłada na przedsiębiorcę obowiązek wniesienia pierwszej оплаты od tej koncesji w terminie 30 dni od jej wydania. W tym miejscu wskazać należy, że koncesjonariusz, który chce kontynuować dotychczasową działalność gospodarczą, może na podstawie art. 39 Pe złożyć w określonym ustawowo terminie wnioski o przedłużenie ważności posiadanej koncesji. Każdy przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą z należytą starannością, planujący działalność gospodarczą na następne lata i przewidujący konieczność podejmowania czynności z wyprzedzeniem, ma na podstawie art. 39 Pe możliwość wyboru korzystniejszego rozwiązania, które pozwoli mu uniknąć obowiązku ponoszenia zbędnych оплат obciążających jego działalność gospodarczą. Ustawodawca stworzył więc w ustawie możliwość uniknięcia obowiązku wnoszenia przez przedsiębiorcę w tym samym roku kalendarzowym pierwszej оплаты od następnej koncesji, mimo poniesienia już оплаты od poprzedniej koncesji. Skorzystanie z tej możliwości jest zależne jedynie od woli i inicjatywy samego koncesjonariusza.

Zgodnie ze stanowiskiem doktryny оплата koncesyjna ma charakter оплаты administracyjnej i każde przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji jest obowiązane do jej uiszczenia. Obowiązek wniesienia оплаты koncesyjnej wynika z samego faktu uzyskania i posiadania ważnej koncesji. Opłaty koncesyjne są wnoszone na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki i stanowią dochód budżetu państwa. Należą one do tzw. niepodatkowych należności budżetu państwa. Zakwalifikowanie оплат koncesyjnych w taki sposób skutkuje tym, iż zgodnie z art. 2 § 2 ordynacji podatkowej do оплат tych stosuje się przepisy działu III Ordynacji podatkowej „Zobowiązania podatkowe”. Wobec powyższego do realizacji przez Prezesa URE zadań wynikających z konieczności egzekwowania realizacji obowiązku sformułowanego w art. 34 Pe stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej w takim zakresie jak: powstanie zobowiązania oraz jego wygaśnięcie, naliczanie odsetek za zwłokę, jak również ulg w spłacie оплаты koncesyjnej, przedawnienia zobowiązania wynikającego z art. 34 Pe, nadpłaty оплаты koncesyjnej oraz praw i obowiązków następców prawnych oraz podmiotów przekształconych. [tak: M. Z. (red.), S. M. (red.), Prawo energetyczne. Tom II. Komentarz do art. 12-72, wyd. II Opublikowano: WK 2016].

W analizowanej sprawie powód będący przedsiębiorcą energetycznym spełnił przesłanki wymienione w § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie оплат. Wystąpił bowiem do Prezesa URE z wnioskiem o wydanie kolejnej koncesji na obrót paliwami ciekłymi i w dniu 5 sierpnia 2011 r. uzyskał nową koncesję na prowadzenie wnioskowanej działalności gospodarczej. W związku z tym, zgodnie z art. 34 ust. 1 Pe obowiązany był do wniesienia w terminie 30 dni pierwszej оплаты od nowej koncesji. Prezes URE po stwierdzeniu, że koncesjonariusz nie wykonał ciążącego na nim obowiązku, zgodnie z art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, uprawniony był do wydania decyzji, w której na podstawie § 6 Rozporządzenia określił wysokość należnej оплаты koncesyjnej.

Podkreślenia wymaga, że z literalnej treści § 4 ust. 2 i 3 Rozporządzenia nie wynika, że mowa w nich wyłącznie o przypadkach istnienia obowiązku koncesjonariusza wniesienia w ogóle pierwszej оплаты. Zdaniem Sądu powołane przepisy precyzują obowiązek wniesienia po raz pierwszy оплаты również od udzielonej przedsiębiorcy każdej następnej koncesji i w żadnym wypadku nie nakładają na przedsiębiorców ponoszenia w danym roku zdublowanej оплаты od tej samej koncesji.

W ocenie Sądu, w świetle treści powołanych przepisów należy uznać, że w związku z udzieleniem powodowi decyzją z dnia 5 sierpnia 2011 r. nr (...) koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 11 sierpnia 2011 r. do 11 sierpnia 2021 r. na powódzie jednoznacznie ciążył obowiązek wniesienia оплаты koncesyjnej w terminie 30 dni od wydania decyzji tj. do dnia 5 września 2011 r. Powód spełnił przesłanki określone w § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie оплат, tj. złożył wniosek o udzielenie mu koncesji, uzyskał decyzję o udzieleniu mu koncesji, prowadził przed wydaniem przedmiotowej decyzji działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi oraz uzyskał z tej działalności przychód, który

stanowił podstawę obliczenia opłaty koncesyjnej. Z obowiązku tego nie zwalniało powoda uiszczenie w dniu 10 marca 2011 r. opłaty od koncesji udzielonej decyzją z 2 sierpnia 2001 r. nr (...) i obowiązującej do 10 sierpnia 2011 r.

Wbrew twierdzeniu powoda w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z podwójnym naliczeniem opłaty koncesyjnej przez organ. Obowiązek wnoszenia corocznych opłat przez przedsiębiorców, którym została udzielona koncesja, wynika z art. 34 ust. 1 Pe. Obowiązek wniesienia każdej z tych opłat wynikał z zaistnienia innych okoliczności faktycznych. Opłata wniesiona przez powoda w dniu 10 marca 2011 r. dotyczyła koncesji wydanej w dniu 2 sierpnia 2001 r., co znajduje potwierdzenie w treści wypełnionego przez Przedsiębiorcę formularza (k. 7 akt adm.). Po udzieleniu Przedsiębiorcy w dniu 5 sierpnia 2011 r. na jego wniosek nowej koncesji na powodzie spoczął obowiązek wniesienia po raz pierwszy opłaty koncesyjnej od nowej koncesji w terminie 30 dni od tej daty, wynikającym z § 4 ust. 2 Rozporządzenia w sprawie opłat.

Prezes URE za bezsporne uznał, że powód uiszczył w 2011 r. opłatę z tytułu koncesji udzielonej w roku 2001. Pozwany prawidłowo jednak ustalił, iż powód nie uiszczył w terminie określonym w § 4 pkt 2 Rozporządzenia w sprawie opłat opłaty z tytułu udzielenia koncesji z dnia 5 sierpnia 2011 r. nr (...). Błędne było natomiast stanowisko powoda, że skoro wniósł w dniu 10 marca 2011 r. coroczną opłatę od koncesji udzielonej decyzją z dnia 2 sierpnia 2001 r. nr (...), nie ciąży już na nim obowiązek wniesienia opłaty przewidzianej w § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie opłat.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, wobec braku podstaw do uwzględnienia oddalił odwołanie, jako bezzasadne - art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. stosownie do wyniku sporu, ustalając wysokość należnych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł, na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym po 27 października 2016 r.

SSO Witold Rękosiewicz.